

Ideiglenes menekültszállások- BMSZKI

Beszámoló a 2022. évi működésről

1. AZ INTÉZMÉNY RÖVID BEMUTATÁSA

1 Fotó: Mónus Márton, készült: Gyáli szállás

2022. február 26-án, a háború kitörése utáni második napon nyitottuk meg az első menekültszállásunkat 100 férőhellyel a Gyáli úton, de mivel ez nagyon gyorsan betelt (a második éjszakára már 140-en fordultak meg itt), február 28-án a Bánya utcai szállásunkat is felszabadítottuk erre a célra, 60 fő számára.

A háború csütörtökön tört ki, az első menekülő emberek szombaton érkeztek hozzánk. A feladat ellátására a Fővárosi Önkormányzat kérte fel intézményünket,

rekordgyorsasággal reagálva a krízishelyzetre.

A feladatelrendelő alapvetően krízisszálláshely biztosítására szólt és ezzel is tervezett mindenki, hiszen az infrastrukturális feltételek sem a legkedvezőbbek a hosszú távú elhelyezéshez, különösen nem gyermekes családok számára. Az élet és a szükségletek azonban ezt felülírták: már tavaszra egyértelművé vált, hogy azok az emberek szorulnak be a szállásainkra, akiknek nincsenek erőforrásaik, kapcsolatrendszerük a továbblépésre, és a hazai ellátórendszer sem számolt ezeknek a családoknak a hosszú távú elhelyezésével. A kezdeti krízis ellátásból az inkluzív szociális munka irányába való elindulás, egy komplex szolgáltatási rendszer kialakítása volt 2022 feladata, folyamatosan változó szükségletek, finanszírozás, jogi keretek közepette. Ezt a beszámoló további részében részletesen is bemutatjuk.

1.1. Infrastrukturális feltételek

Mindkét szálláshelyünk tömegszállás, alapvetően nem kisgyermekes családok elhelyezésére alkalmas infrastrukturális körülményekkel. A hálósobák 8–16 ágyasak, a nemek szerint elkülönített közös fürdő és wc a folyosón található. Mosókonyha mindkét szálláshelyen rendelkezésre áll. Étkező és közös helyiségek biztosítottak. Konyha 2022-ben csak az egyik szálláson volt, a másikon csak 2023

2 Gyáli szállás - háló

januárjában tudtunk ételmelegítésre alkalmas helyet kialakítani (a Habitat for Humanity és az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa támogatásával).

Az elhelyezést családonként nem tudjuk minden esetben külön szobában biztosítani, de a szobákban a privát terek minimális elhatárolásához paravánok állnak rendelkezésre.

A szállásokat ingyenesen biztosítjuk, ezen kívül napi háromszori étkezést (Fővárosi Önkormányzat és Ételt az Életért Alapítvány jóvoltából), szükség szerint a mosáshoz, tisztálkodáshoz szükséges eszközöket, adomány ruhaneműt, partnereink jóvoltából gyógyszereket, iskolai felszerelést stb. is ingyenesen nyújtjuk a nálunk elhelyezettek számára.

Az infrastrukturális adottságokon nagyot javított, hogy a Terres Des Hommes Magyarország Alapítvány (TDH) 11 millió Ft értékben kifestette és szellőzőberendezéssel látta el a Bánya utcai szállást. Az SOS gyermekvédelmi hálóval látta el az ablakokat és a lépcsőket, hogy az intézmény a gyerekek számára is biztonságos legyen. Egy nagy adományozó jóvoltából – a

3 Vodafone önkéntes nap a Bánya szálláson: bútorfestés, magaságyás építés

Fővárosi Önkormányzaton keresztül – sikerült klímaberendezésekkel felszerelni mindkét szállást. Ennek különösen a Gyáli úton van nagy jelentősége, hiszen a szobákon hatalmas ablakok vannak, ami a nyári forróságban szinte elviselhetetlenné teszi a benti légkört. Kezdetben még függönyeink sem voltak, ezeket pl. az Alternatív Közgazdasági Iskola szülői munkacsoportja és a United Way segítségével tudtuk beszerezni.

1.2. Az intézmény feladatai

Az intézmény feladatköre pontos jogszabályi keretek és a menekültek ellátásáért felelős állam szükséges koordinációjának hiányában nem definiálható pontosan. Gyakorlatilag az lett a feladatunk, amit felvállaltunk abból a mérhetetlen szükséglet-áradatból, amivel a hozzánk beköltözők érkeztek.

Kezdetben krízis szálláshelyként indultunk, a cél a rövidtávú segítségnyújtás volt, de a háború elhúzódásával és a tartós lakhatási lehetőségek beszűkülésével egyre inkább a legszegényebb családok maradtak nálunk, akiknek nem volt erőforrásuk más lakhatási formát megfizetni, vagy tovább utazni. A kezdeti nagy forgás után nagyjából március-áprilisra beállt egy állandó lakóközösség, ami mára kizárólag kárpátaljai magyar ajkú roma családokat jelent.

“A covid alatt használt védőruházatot és fertőtlenítő szereket napokon belül leváltották a bébiételek és gyerekjátékok. Egyik nap covidos betegek, másnap Ukrajnából menekültek. Nem tudtuk, hogy kell olyan emberekkel foglalkozni, akik hazájában háború van, akiknek otthonukat és lehet, hogy még rokonaikat is hátra kellett hagyniuk. Nem voltunk felkészülve, de mindenki tette a dolgát, és az igényekre, hiányokra menet közben reagáltunk. Telefonunkra letöltött ukrán nyelvű fordítóval és kézzel-lábbal kommunikáltunk. ... Több olyan ukrán családdal találkoztunk, akik kevert ukrán-orosz (szurzsik) nyelven, illetve ukrán-roma nyelvjárással beszéltek. Később szerencsére önkéntes tolmácsok segítségével kihangsúlyozott telefonon is képesek voltunk kommunikálni, így zökkenőmentesen tudtunk például a FAMO¹ orvosával egy rendelőt megoldani vagy az intézményünkbe járó védőnő az újszülött ellátásával kapcsolatban szakszerűen fel tudta világosítani a szülőket. Orvosi dokumentáció nélkül, pár levél gyógyszerrel érkeztek hozzánk, sokan krónikus betegségben szenvedtek, sokaknál a határon a hosszú várakozás miatt alakult ki meghűléses panasz. Nagy segítségünkre volt dr. Csáva Katalin, aki rendszeresen lefordította a menekülteknél lévő cirill betűs gyógyszereket. ... A kezdeti időszak extrém mozgalmas volt ... Volt, hogy 24 óra alatt 56 fő költözött be és 12 fő költözött ki. ... Feladataink között szerepelt a

¹ FAMO: mozgó orvosi szolgálat, ami a BMSZKI hajléktalan embereket ellátó szálláshelyein nyújtja a kötelező orvosi ügyeletet heti 2-2 órában

továbbutazás megszervezése, a vonatjegyek (szolidaritási jegyek) megvásárlása és az ügyfelek kísérése az adott vonathoz. A szállításban a Fővárosi Önkormányzati Rendészeti Igazgatósága segített. A menekültstátusz rendezése miatt az Országos Idegenrendészeti Főigazgatóságon segítettük őket az ügyintézésben. Szoros együttműködésben, szinte napi kapcsolatban álltunk a Fővárosi Önkormányzat tanácsadójával, a Menhely Alapítvány Diszpécserszolgálatával, a Migration Aid-el, valamint a BOK csarnokkal és az önkéntesekkel.” – részlet Gaál Renáta szociális munkás beszámolójából (kézirat), Bánya utca

Elképesztő szolidaritásról tettek tanúbizonyságot mindazon kollégák, önkéntesek, barátaink és ismeretlenek egyaránt, akik a kezdeti hetekben odaálltak a menekültek mellé, és segítettek abban, amiben tudtak. Rettenetesen megterhelő volt kollégáink és önkénteseink számára is ez az időszak, és sok tekintetben az még ma is: tragédiák és nehézségek sorával szembesültek olyan mélységben és mennyiségben, ami korábban elképzelhetetlen volt. Úgy kellett segíteni, hogy minden eddigi tudásunk, rutinunk csak mankó lehetett, de eszköz nem, miközben a felelősség – különösen a gyerekek miatt – óriási volt.

Szeretnénk itt is kiemelten megköszönni minden kolléga és önkéntes munkáját, különösen azokét, akik egy éve kitartanak ebben az embert próbáló feladatban!

A kezdeti alapszükségletek biztosítása után egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy komoly szociális munkát, mentális és pszichés támogatást is kell a nálunk maradt családok számára biztosítanunk. Az általunk felvállalt segítségnyújtás irányairól és főbb mutatóiról a Szakmai munka 2022-ben cím alatt olvashatnak.

2. AZ ÜGYFÉLKÖR JELLEMZŐI

2022. február 26. és 2022. december 31. között **összesen 964 embernek nyújtottunk menedéket a két intézményben, köztük 454 gyerekeknek.** A menedéket kérők ebben az egy évben összesen több mint 14.000 vendégéjszakát töltöttek nálunk.

A két intézményben elszállásolt menekülők száma a BMSZKI-ban 2022. február 26. és 2022. december 31. között, kor és nemi bontásban (fő)			
	 felnőttek (betöltött 18 év és felette)	gyermekek (017 év között)	nincs életkori adat rögzítve*

	férfi	nő	férfi	nő	nincs adat*	férfi	nő
Gyáli szálló	120	167	133	112	1	2	0
Bánya szálló	89	123	103	99	6	3	6
összesen (fő)	209	290	236	211	7	5	6
összesen (%)	52%		47%			2%	

*Az adatok hiányosságát az okozza, hogy a nyitás utáni napokban elképesztő tömegben zúdultak ránk a segítségkérések. Volt, hogy éjjel kettőkor állt meg egy tömött busz a szállás előtt, és le kellett minél hamarabb fektetni a végletekig elgyötört embereket. Mindeközben a kollégáknak ciril betűs dokumentumokból kellett böngészgetni az adatokat, és persze az is előfordult, hogy csak néhány órára pihentek meg nálunk az érkezők és már mentek is tovább. Nem mindig volt idő és lehetőség az adatok pontos rögzítésére.

A tőlünk segítséget kérők zömében fiatalok, de az átlagéletkort nagyban befolyásolja a gyermekek magas száma. Miközben az első hullámokban még érkeztek egyedülállók vagy párok gyermekek nélkül, egy idő után szinte csak gyermekes családok érkeztek, illetve ők maradtak hosszabb időre nálunk.

A legfiatalabb lakóink nálunk születtek (összesen 6 baba született 2022-ben a két szálláson), a legidősebb lakónk pedig 77 éves volt.

A két intézményben elszállásolt lakók átlagéletkora és az átlagosan eltöltött napok száma nemi bontásban		
Sorcímkek	Átlagéletkor (év)	Átlagosan eltöltött napok száma (nap)
férfi	22	18
nő	25	16
n.a.	8	1
Összesen	24	17

Az átlagosan nálunk eltöltött napok száma, ha a teljes nálunk megfordult létszámra vetítve nézzük, akkor 17 nap – de óriási a különbség, ha a 2022 decemberében nálunk lakókra vonatkoztatva nézzük meg, hogy ők átlagosan hány napja laktak nálunk december 31-én. Ez a szám ugyanis 197 nap! Vagyis **akik nálunk laktak decemberben (138 fő), azok átlagosan 197 napja, azaz 7 hónapja laktak nálunk! És ugyanígy, a decemberben bent lakóknak mindössze 6%-a, 9 fő volt, aki nem több mint egy hónapot töltött akkor nálunk. A decemberben még bent lakók 20%-a a háború kitörését követő első hónapban költözött**

be valamelyik szállásunkra, tehát év végén már 10 hónapja nálunk éltek. Ez korántsem krízis ellátást jelent már, hanem tartós lakhatási szükségletet.

A szállásainkon bent ragadó kárpátaljai cigány családokról elmondható, hogy többnyire alacsonyan iskolázottak, sok köztük a ténylegesen is analfabéta, de akik tudnak is írni és olvasni, ők sem biztos, hogy magyarul képesek erre, bár magyarul mindannyian tökéletesen beszélnek. Elképesztő rossz egészségi állapotban érkeztek hozzánk, idővel kiderült, hogy nem csak a menekülés okozta stressz és hideg miatti betegségekkel, hanem sokan krónikus, sokszor évek óta elhanyagolt betegségekkel küzdenek. Ügyfélkörünk szükségleteiről Rész Levente, a Gyáli szállás szakmai vezetője így ír²:

“Akármennyire is lépésekben, kezdetekben számottevő önkéntes túlmunkával is szerveződött a szálláshelyek stábjja, mégis meghatározó részben a hajléktalan- és tágabb összefüggéseiben a szociális ellátásban hosszú évek-, évtizedek óta dolgozó, tapasztalt szociális szakemberek fogadták a menekülő családokat. Hamar felmértük, hogy a menekültellátás olyan új terület, melynek az ismereteit menet közben kell megtanulnunk és elmélyítenünk. Az viszont, hogy a célcsoport milyen mértékben ismeretlen, és mennyire más jellemzőkkel bír, mint a hazai szociális munka során megismert családok, egészen meglepetésszerű élmény volt mindannyiunk számára. A magyarországi nélkülözők, a magyar szegény- vagy akár roma kultúra mélyreható ismerete ugyan valamennyire megkönnyítette a dolgunkat, mégis azt kellett felismerni, hogy idevágó tudásanyagunk és segítői reflexeink mintegy „leesnek” erről az ügyfélcsoportról. ... Azzal kellett szembesülnünk, hogy az általunk gondozott csoport életmódját, kultúráját, stratégiáit és motivációit – hiába a nyelvezetösség, hiába a hagyományos roma kultúra vagy a mindenkori szegénykultúra valamekkora közös része – jobbra nem ismerjük. Kárpátaljai ügyfeleink egy másik országból, egy másik társadalmiból jönnek, és társadalmi hátrányaik, illetve az ezzel kapcsolatos válaszaik sem fedik a magyarországi szegények és/vagy cigányok deprivációját és megküzdési módjait.”

Persze egy év alatt azért a folyamatos napi küzdelem mellett igyekeztünk arra is törekedni, hogy a lehetőségekhez képest minél inkább megismerjük és megértjük a nálunk lakó embereket. Rész Levente a rájuk vonatkozó legfontosabb mutatókat az alábbi szempontok szerint veszi sorba a fent idézett tanulmányban:

1. Szociológia mutatók – lélekszám, nyelv és identitás

² Rész Levente: Kárpátaljai roma menekült családok jellemzői a Gyáli Átmeneti Szálláson folyó menekült program tapasztalati alapján – Kézirat, Budapest, 2023

„A legtöbb magyar nem cigány, de a legtöbb cigány magyar összefüggés kapcsán a következő arányokat találtuk: a kárpátaljai cigányok csaknem kétharmada (62,4%-a) a magyart tekinti anyanyelvének. A kárpátaljai magyar anyanyelvűeknek viszont 5,5%-a (8736 fő) cigány nemzetiségűnek vallja magát. Azaz: 1000 kárpátaljai magyar anyanyelvű közül 55 roma. (...) A cigányság anyanyelvi összetétele sokszínű: csak a 20,5%-uk anyanyelve a cigány nyelv valamelyik változata; majdnem ennyien (16,7%) az ukránt, 62,4%-uk pedig a magyart használja leginkább.”³

„...a kárpátaljai magyarajkú romák a hazai cigányságnál jóval marginálisabb helyzetben, sokkal inkább a periférián vannak. A számok oldaláról mindez messze érthető: az 1,2 milliós Kárpátalja – ami a 24 ukrainai terület/tartomány (oblaszty) közül csak egy relatíve kicsike országrész – népességének 12%-át teszi ki a magyar közösség, akik mellet és/vagy akikkel átfedésben él még megközelítőleg 2,5%-ban döntőrészt magyar ajkú/identitású roma népesség. ... ez arányaiban nagyságrendekkel kisebb, mint a magyarországi cigányság jelenlegi kb. 10%-os reprezentációja. 32, vagy akár 47 ezer ember még a nem túl népes Kárpátalján belül is csak egy egészen kicsiny minoritás.”

2. Társadalmi pozíció

„Ügyfeleink ...sem lakóhelyi eloszlásban, sem gazdaságilag, sem szociokulturálisan nem tekinthetők heterogén csoportnak. Tudjuk, hogy a kárpátaljai roma közösség immáron nagyobbik része városokban él⁴, ennek megfelelően nálunk is vegyesen vannak városi, falusi és telepi háttérű családok. A számottevő különbségek mellett ügyfeleinknek ugyanilyen szembetűnően van mégis egy meglehetősen egyneműsége is; ami képzettségben, egészségügyi viszonyokban, a roma hagyományok kezelésében, családszerkezetben, és mindenekelőtt társadalmi pozícióban jelentkezik. Nagyon úgy tűnik, hogy a kárpátaljai ukrán és magyar többség megítélése a romákkal kapcsolatban – függetlenül bizonyos lakóhelyi, és/vagy modernizációs jellemzőktől – alapvetően egyféle. Ügyfeleink számos szociológiai mutatója azt sejteti, hogy a cigány közösség nem, vagy csak kevéssé része a kárpátaljai ukrán/magyar társadalomnak.” ... „Összehasonlíthatatlan a romák társadalmi integrációnak a foka a Magyarországon tapasztalttal; messze alatta marad annak.” Ezt az alábbi meglátásaink indokolják:

³ u.a. 26. o.

⁴ „Miközben Kárpátalja népességének többsége falvakban él (63,3%), vannak túlnyomórészt a városokban összpontosuló etnikai közösségek, mint például az oroszok. A cigányság körében szintén nagyobb a városiakok aránya a teljes népesség átlagánál: 2001-ben valamivel több mint a felük (51,0%) lakott városokban.” Braun László, Csernicskó István és Molnár József: Magyar anyanyelvű cigányok/romák Kárpátalján. PoliPrint Kft. Ungvár, 2010 - 20. o.

- „Ügyfeleink elmondásából az sejlik ki, hogy nagyobb részben szegregált város- vagy falurészekben, ahogy ők mondják táborokban” élnek. A szakirodalom ugyanerről számol be: >>A kárpátaljai cigányok/romák településterülete jellemzően elkülönülő: rendszerint a falvak/városok meghatározott részein, az úgynevezett „(cigány)táborokban” (romatelepeken) él túlnyomó többségük. Szegregációjukat növeli, hogy ezek a településrészek leggyakrabban a helységek peremén, a központtól és az intézményektől (óvoda, iskola, templom, orvosi rendelő, gyógyszertár, bolt, piac, önkormányzat, kultúrház stb.) távol fekszenek. Gyakran az adott településen elérhető infrastruktúra sem jut el (vagy csak részben) a tábor területére: általában még ott sincs a cigányok lakóhelyén vezetékes víz, csatornázás, vezetékes gáz, aszfaltozott út, ahol a település központi részein mindez természetes. Gettósításukra is akad példa. Beregszász város önkormányzata például 2,5 méter magas kőfallal vette körül a városi cigány negyedet, hogy így takarja el azt a környékre látogatók szeme elől. A romatelep közelébe orvosi rendelőt, óvodát, iskolát telepítettek, a református egyház kis templomot emelt a cigány gyülekezet számára itt, illetve külföldi anyagi támogatással egyetlen vízcsap erejéig a vezetékes vizet is eljuttatták a cigánytáborba.<<”⁵
- Felnőtt ügyfeleink 80%-a legfeljebb 4 iskolai osztállyal rendelkezik. A maradék 20% végzettsége egyöntetűen 9 osztály, az ukrán közoktatásban ez a II. akkreditációs szint, az úgynevezett „középfokú alapképzés”, amely az 1–4 osztályig terjedő alapképzésre épül. A 10–12.-ig terjedő III. szintet megjárta, tehát érettségizett ügyféllel nem találkoztunk a Gyáli úton.
- A 30 évnél idősebb ügyfeleink nagyobbik része analfabéta. Analfabéta alatt természetesen nem azt értjük, hogy valaki csak cirill betűkkel ír és a latin betűs írással van nehézsége, hanem ténylegesen sem írni, sem olvasni nem tud, sem ukrán, sem magyar szöveget. Mindeközben Ukrajnában az analfabetizmus aránya nem tér el az európai átlagtól: >>Ukrajna területén írástudók aránya 99,4%<<⁶.
- Ügyfeleinktől egyöntetűen azt az információt kaptuk, hogy a gyerekeknek nem, vagy legalábbis nem feltétlenül kell iskolába járnia. >>Azt mondják, hogyha nem megyünk be, nem baj, év végén akkor is átengednek. Hogy inkább ne is menjünk.<< – ilyen és ehhez hasonló a legtöbb beszámoló, függetlenül attól, hogy városi vagy falusi, illetve hogy ukrán vagy magyar iskolába jár a gyerek. 2022 nyarán a TDH támogatásával

⁵ u.a.: 51. o.

⁶ Forrás: Wikipédia - https://hu.frwiki.wiki/wiki/Syst%C3%A8me_%C3%A9ducatif_en_Ukraine

partnerünk, a pedagógiai fejlesztéssel foglalkozó a NestingPlay Nonprofit Kft. teljes körben felmérte a nálunk lakó iskoláskorú gyerekek iskolaérettségét és tanulási készségeit: a gyerekek készségszintje nagy általánosságban évekkal maradt el a tényleges életkor alatt. Az, hogy egy nyolcadikos gyerek írás, olvasás vagy számolási készségei praktikusán egy 2-3. osztályos tanuló érettségének felelnek meg, teljesen átlagosnak mondható. A két szálláson hónapok óta heti 3 alkalmmal zajlik egy délutáni tanoda program, amelynek célja a gyerekek készségfejlesztése és felzárkóztatása. >>A program tapasztalatai egyértelműek: a drámai mértékű elmaradás nem a nálunk lakó gyerekek képességivel, hanem a szerzett készségek hiányaival kapcsolatos.<<

- „A szálláson az elmúlt egy évben több baba is született, illetve még több terhes kismama is megfordult. A kismamák nagyobb része 18 év alatti volt, mint ahogy a közösségben nagyban jellemző, hogy egy lány 14-16 évesen férjhez megy, és 16-17 évesen megszüli az első gyermekét. A legfiatalabb kismama a Gyáli úton 14 éves volt. Többször érkeztek mindenórás kismamák, általános tapasztalatunk volt, hogy mikor hozzánk érkezve, a terhesség 35., 36. hetében orvoshoz kísértük őket, az derült ki, hogy az volt első orvosi vizsgálat a terhesség során. A terhesgondozás vagy a védőnő intézménye gyakorlatilag ismeretlen volt ügyfeleink számára. Hasonlóképp ismeretlen, és nehezen érthető volt az a gyermekvédelemi buzgalom, amivel a 18 év alatti édesanyák jogi helyzetét próbáltuk rendezni, láthatóan értetlenséggel borzadtak el attól a gondolattól, hogy nem biztos, hogy kiadják a gyereket a kórházból a kiskorú anyukának.
- Minden korosztályban lényegesen nagyobb a különböző kezeletlen betegségek aránya, illetve általánosan, minden korcsoportban sok a krónikus, nagy betegség. Ez persze a mindenkori szegénykultúrának és a többgenerációs nélkülözésnek is a sajátja, de esetünkben messze nem minden család érkezik szélsőségesen szegény/nélkülöző háttérből. Gyakoriak az „úgy maradt” betegségek, a különböző mozgássérülések történetében közös motívum, hogy >>azt mondta az orvos, hogy ez nem fog meggyógyulni<< – és valóban, kezelés nélkül nem is javultak az amúgy jól kezelhető/fejleszthető fogyatékoságok. Ez a látszólagos „közönyösség”, a szörnyű kondíciók megkérdőjelezés nélküli elfogadása elsőre szinte érthetetlen és értelmezhetetlen volt a számunkra, különösen, amikor azok gyerekeket érintettek. Értetlenségünk abból fakad, hogy Magyarországon egy a hibái/nehézségei mellett is működő egészségügyi rendszer áll a rendelkezésünkre, amelyben a gyerekek ellátáshoz jutása – osztálysemlegesen – egyfajta civilizációs minimum részét képezi. Kárpátalján

a roma közösség hozzáférése az egészségügyi vagy bármilyen közösségi szolgáltatáshoz messze nem ilyen magától értődő⁷. A magunk részéről nagyon igyekszünk, hogy a Magyarországon töltött hónapok során minden ügyfelünk megkapja a szükséges (sokszor a korábban elmaradt) kezeléseket, és/vagy fejlesztéseket. Az intézményben folyó személyes szociális munka jelentős részét adják az ezzel kapcsolatos szervezések, kísérések.

- Az általunk ismert családok mindegyikében a családfenntartó férfi évek, de sokszor már egy évtized óta Magyarországra jár dolgozni, kivétel nélkül az építőiparba. Ukrajnában a háború előtt hivatalosan 10% alatti, az Ukrán Nemzeti Bank becslése szerint pedig 30% közeli tényleges munkanélküliség volt. A *Kárpátaljáról dióhéjban* szerint >>Kárpátalján egy havi átlagfizetés 9062 hrivnya (mintegy 109 000 HUF), míg az ukrainai átlag némileg magasabb, 10 537 hrivnya (mintegy 126 000 HUF) volt, ami erősen felülértékeltnek mondható, ugyanis adatközlőink és tereptapasztalataink alapján reális átlagbér inkább 4-5000 hrivnya (48-59 000 HUF) között mozog. 2018 végén Kárpátalján a munkanélküliségi arány a hivatalos adatok alapján 10,3%-ot tett ki, amely némileg magasabb az ukrainai átlagnál (9,1%). Az adatok értékelésénél azonban érdemes figyelembe venni, hogy Kárpátalján (csakúgy, mint egész Ukrajnában) elsősorban a rejtett munkanélküliség a fő probléma, ugyanis a legóvatosabb becslések szerint is a munkanélküliek aránya, a fentebb említett érték három-négyszerese.<<⁸ Fentiek alapján még a járulékos költségek mellett is rentábilis a magyarországi munkavállalás. Az építőiparban – ügyfeleink elmondása szerint – 300 ezer Ft-ot lehet keresni, amely a „hivatalos” átlagnak a háromszorosa, de a fent jellemzett ténylegesnek akár a hatszorosa. ... Főleg azt a tapasztalatot szeretnénk hangsúlyozni, hogy ügyfeleink eleve nem várnak semmit az ukrán munkaerőpiactól, nem csak azért járnak „magyarba” dolgozni, mert jobban megéri, hanem mert otthon effektíve nem kapnak még rosszul fizető munkát sem. Ez az argumentáció minden munkavállalással kapcsolatos elbeszélésben felmerült.”
- „A kárpátaljai roma közösség **kettős kirekesztettségben él**, saját élettere és kultúrája így még csak nem is tipikusan „kisebbségi”, hanem egy a többség/kisebbség

⁷ Nem tudjuk megítélni, mennyire a fentiek indikátora; műhiba, vagy elkerülhetetlen tragédia, ami az egyik korábban nálunk lakó, háromgyerekes családdal történt. Hivatali ügyintézés miatt, terveik szerint néhány hónapra mentek haza Kárpátaljára. A legkisebb, 8 hónapos kislány egy este a hasát fájlalva rosszul lett – a mentő kijött, megvizsgálta a kicsit, injekciót adtak, de úgy ítélték, nem szükséges kórházba vinni, akkora baj nincs. Másnap reggel már olyan gyenge volt a kislány, hogy ismét mentőt kellett hívniuk. A kicsi még a mentőautóban meghalt. Információink szerint „a milícia vizsgálja” a mentősök esetleges felelősségét.

⁸ Kovály Katalin – Erőss Ágnes – Ferenc Viktória – Tátrai Patrik: Kárpátaljáról dióhéjban, 15-16.o.

társadalmától jobbra független, párhuzamos kisvilág. Kívül vannak az ukrán társadalmon, hisz magyarul beszélnek, nem ukránul. Kívül esnek a szórvány magyar társadalmán is, hisz „láthatóan” nem magyarok, hanem cigányok.” Erre a kettős kirekesztettségére rakódik rá a mostani életükben egy harmadik réteg: itt Magyarországon az esetek döntő többségében pedig nem magyarok és még csak nem is cigányok elsősorban, hanem ukránok: ukrán menekültek a jog szemében, ukránok a gyerekek szemében az iskolában és ukránok a munkaerőpiacon – és ezzel teljessé válhat az identitászavar.

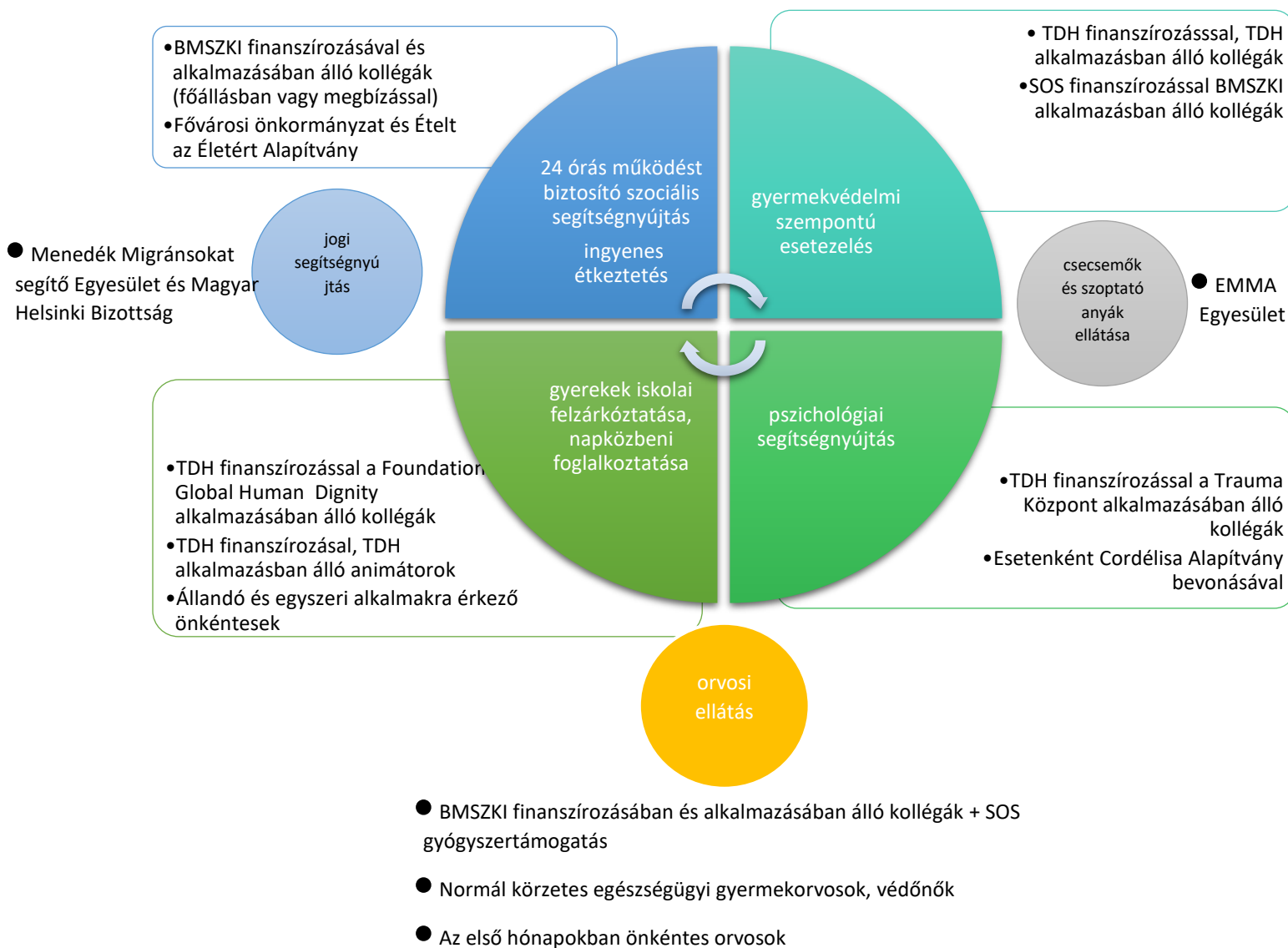
A SZAKMAI MUNKA 2022-BEN

A stábok

Mikor a Gyáli ideiglenes menekültszállás megnyílt, nem volt az intézménynek saját stábja, hiszen abban az épületrészben nem működött engedélyezett szociális szolgáltatás. (Ideiglenes működési engedéllyel éppen egy éjjeli menedékhely nyílt volna, de a szálló feltöltése kollégákkal és ügyfelekkel még csak elkezdődött a háború kitörésekor.) A 24 órás működéshez szükséges ügyelői stábot a BMSZKI toborozta, kezdetben közel 40 fő bevonásával, akik közül sokan csak egy-két éjszakát tudtak vállalni. Nappalos beosztásban dolgozó szociális munkás kollégák egyáltalán nem voltak. A Bánya utcában ugyan volt egy állandó stáb, az Előd éjjeli menedékhely egy részlege normál esetben ez az épület, ami akkor éppen covid elkülönítőként üzemelt. Könnyen belátható, hogy egy olyan szintű pörgéshez, ami az első hetekben volt tapasztalható, és aztán később a családok ellátásához sem elegendő egy 12-24 órás ügyeleti rendben működő stáb. A folyamatos szociális ügyintézés, a menekülés okozta fizikális, mentális, egészségügyi szükségletek sokkal szélesebb körű és sokkal nagyon erőforrást igénylő szociális és mentálhigiénés munkával biztosíthatók csak. Erre sem stábunk, sem forrásunk nem volt nyitáskor. A vezetők is plusz feladatként kapták meg a korábbi munkakörük ellátásának szükségessége mellett ezt a nem kis feladatot, de ugyanúgy említhetnénk a gondnokokat is, akiknek hirtelen plusz 60, illetve 100 fő ellátásához szükséges infrastruktúráról kellett gondoskodni, az anyaggazdálkodást, akiknek plusz 160 ember ellátásához szükséges eszközöket kell hónapról hónapra beszerezni, a műszakot, akiknek egyik pillanatról a másikra családok, gyerekek biztonságos elhelyezésének körülményeit kellett biztosítaniuk, a munkaügyet, akiknek havi szinten 30-40 megbízási szerződéssel többet kellett kezelniük, a módszertani csoportot, akikre rászakadt az önkéntesek és az adományok koordinálásának feladata stb. Minden egység, részleg, csoport, kolléga számára tehát azonnali többletmunkát jelentett ez, és ráadásul ez a többletmunka egy éve velünk van, és korántsem látszik a vége.

Az év második felére tudott nagyjából stabilizálódni a két szálláson a stáb. Mostanra mindkét szálláshelyen – részben saját forrásból, részben adományok felhasználásával és partnerszervezeteink támogatásával – szociális segítők és szociális munkások dolgoznak ügyeleti rendben (BMSZKI foglalkoztatásban). Ők gondoskodnak a szállások biztonságos üzemeltetéséről, és segítséget nyújtanak a menekültek általános szükségleteinek biztosításához és a menekült élethelyzet okozta nehézségek megoldásához. Mellettük állandó nappalos esetkezelő stáb dolgozik mindkét szálláshelyen, tagjaikat a Terre des Hommes Alapítvány (TDH) és az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa (SOS) finanszírozza, többféle formában. A szociális munkások egy része TDH alkalmazott, egy részük BMSZKI alkalmazott (SOS forrásból fizetve), a pszichológusok a Traumaközpont munkatársai, akiket a TDH finanszíroz, az animátorok TDH alkalmazottak, a tanoda mentortanárai a The Foundation for Global Human Dignity alkalmazottai (TDH finanszírozásban dolgoznak) – ők azok a szakemberek, akik napi szinten jelen vannak a szállásokon. Mellettük számos partner nyújtott még rövideb-hosszabb ideig szolgáltatásokat. A stáb tehát nem csak interdiszciplináris – ami nagyon fontos a számtalan szükséglet miatt –, de patchwork stáb is a munkáltatói szerepek és a finanszírozás tekintetében. Ez rendkívül megnehezítette a napi munkát 2022-ben. Kommunikációs, irányítási, számonkérési, felelősségi kérdések merültek, merülnek fel folyamatosan, amelyekre egyik szereplő sem volt sem felkészülve, sem kellő tudással, tapasztalattal felvértezve. Miközben egy teljesen új szolgáltatáscsomagot kellett nulláról kitalálni, elindítani, azonnal működtetni állandóan változó körülmények feltételek között, még azzal is dolgozni kellett, hogy hogyan lehet ennek a patchwork működésnek a negatívumait minimálisra csökkenteni.

A családok életében napi szinten jelen lévő szakemberek/szolgáltatások a finanszírozás módja és foglalkoztató szervezet szerinti felosztásban:

Nem pusztán arról van tehát szó, hogy egy szálláson jelen lévő ügyfélkör számára különböző külső szolgáltatók kínálnak segítséget, és ezeket össze kell hangolni valahogy, hanem hogy a hazai szociális ellátórendszerben megszokott működéshez képest az alapszükségletek kielégítéséhez szükséges szolgáltatási palettát (lásd körcikkekből összeálló nagy kör) más-más forrásból és ami még fontosabb: más-más munkáltató szakembereivel tudjuk csak biztosítani. Ezt egészítik ki a külső szolgáltatók által kínált, ugyancsak szükséges egyéb segítségnyújtások. Az alap működésben résztvevő szakemberek ugyanakkor napi szinten jelen vannak a családok életében. Ebben a napi szintű jelenlétben kell összehangolni valahogy a különböző munkáltatók, donorok elvárásait, szakmai szempontjait miközben a folyamatos működést is

biztosítani kell, állandó változásban lévő keretrendszerben, nem tudni meddig, nem tudni pontosan milyen végcéllal, és azt sem tudva, hogy a finanszírozás meddig tart ki.

Július közepétől egy adományszervező munkatárs és egy önkéntes koordinátor is segíti a két menekülteket ellátó intézményben az adományokkal, önkéntesekkel kapcsolatos koordinációt, SOS finanszírozásból. A már meglévő partnerekkel való kapcsolattartáson túlmenően az egyéb felmerülő igényekre történő reagálásban is az adományszervező van segítségükre a telephelyeken dolgozó kollégáknak. Kezdetben, mivel sok magánszemélytől beáramló

Hahó önkéntesek és munkájuk a Gyáli szállásra érkezett adományok rendbetételében

adomány érkezett a két szálló megnyitásakor, ezeket kellett rendszerezni az önkénteskoordinátor segítségével, majd ezeket kellett szétosztani a hatékony felhasználás

érdekében. A kezdeti nagy adomány-beáramlás elapadt, így a szükséges eszközök, termékek beszerzésében főként a szervezeti partnereink segítenek. Az adományszervezés kapcsán szempont az is, hogy szeretnénk, ha ügyfeleink képesek lennének a saját igényüknek megfelelő eszközök beszerzésére – ezt támogatja a TDH által biztosított utalvány is, amelyből gyakorlatilag bármi megvehető. Lévén, hogy mindkét pozíció új volt a BMSZKI-ban, így az ezzel kapcsolatos feladatok, felelősségi körök kialakítása, feladatok átvétele is megkezdődött, amelyhez számos szereplő hozzájárulására és munkájára van/volt szükség. Az önkéntes koordinátor munkája nagyban segítette, hogy a nyitáskor ránk zúdult adományokat rendszerezni, válogatni sikerült a jobb, hatékonyabb felhasználhatóság érdekében. Lett egy állandó önkéntesünk is a szállításban, ami óriási segítséget jelent. **De nem mehetünk el szó nélkül a mellett a rengeteg névtelen önkéntes mellett, akik az első 2-3 hónapban napi szinten kísérték az ügyfeleinket orvoshoz vagy ügyintézni, részt vettek a szálló napi működésében, pl. az ELTE egyetemi hallgatóiként Balla Edit kolléganő szervezésében gyerekfoglalkozásokat tartottak a szállókon stb. Munkájuk nélkül nem lettünk volna képesek segíteni! Ahogy a sok névtelen adományozó pénzbeli és tárgyi adománya nélkül sem! Nem tudunk mindezért elégszer köszönetet mondani!**

Szolgáltatásaink, avagy miben segítettünk 2022-ben?

A kínált szolgáltatások, segítségnyújtások tekintetében ezek voltak 2022-ben a legfontosabb feladataink:

Státusz és jövedelem rendezés: minden nálunk lakónál megtörténik a hivatalos itt tartózkodás rendezése, és a Magyarországon elérhető jövedelmekhez, pénzbeli támogatásokhoz való hozzájutás elindítása. Kezdetben rengeteg segítségre volt ebben szükségünk, mert a családok nem tudtak Budapesten belül egyedül közlekedni, a hivatali ügyintézés útvesztőiben kiigazodni (ez utóbbi néha még a hivatásos segítőknek sem volt egyszerű!). Sok olyan felnőtt is érkezett, aki nem tudott írni, olvasni, számukra az önálló hivatali ügyintézés szinte lehetetlen. Sok önkéntes dolgozott velünk együtt ebben: kísérték a családokat a hivatalokba, megmutatták, mi az a sorszámhúzás, hol kell időpontot kérni stb. Minkájukat ez úton is hálásan köszönjük!

Foglalkoztatás segítése: A családok zömében van legalább egy olyan felnőtt férfi, aki már rendelkezik valamilyen munkával, jellemzően Budapesten. Ez részben nagyon jó a hosszabb távú önállóság megteremtése miatt, ugyanakkor érthető módon ezek a családok emiatt nem

szeretnének Budapestről elköltözni, miközben a segítő szervezetek egy része csak vidéki szállást tud felajánlani. Ugyanakkor a még nem dolgozók és sok családban a nők is nagyon szeretnének munkába állni, nehezen tűrik a semmittevést a mindennapokban. Számukra részben a Budapest Esély Nonprofit Kft-n, részben piaci szereplőként keresztül igyekszünk munkalehetőséget, vagy a jelenleginél jobb, biztonságosabb munkalehetőséget találni.

„A kárpátaljai roma közösségben az asszonyok hagyományosan nem dolgoztak. Mikor a tavasz végén összesítettük lakóink végzettségi és munkatapasztalati előzményeit, csak egy-egy asszonynál volt példa jóval korábbi, szakaszos munkavállalásokra, a nők körében a háztartás vitele és a gyerekek nevelése volt az általános feladat. Mindez fakadhat a hagyományos roma nemi szerepekből, de a férfiak magyarországi munkavállalása is nagyban indokolja a nők háztartásbeli szerepét: a férfiak praktikus jelenléte nélkül ugyanis az asszonynak valóban minden ház- és gyerek körüli munkát egyedül kell végeznie, amellyel (tekintve, hogy szinte mindig van egészen kicsi, karon ülő gyermek is) kevésbé egyeztethető össze egy formális munkavállalás. Még nem írtuk le, de adja magát a párhuzam: a kárpátaljai roma férfiak magyarországi vendégmunkája hasonló életformába rendezi a családok életét, mint ahogy a 60-70-es évek Magyarországon az extenzív iparosítás mentén a vidék és város közötti ingázás rendezte a vidéki szegények, és köztük a magyar romák életét. Ugyanaz a hetelés és kéthetelés ritmusa, mindössze a „fekete vonat” helyett a brigádvezető Ford Transitjával járók meg a (kárpátaljai) otthon és a város – esetünkben Budapest – közötti utat. A korábbi magyarországi gyakorlat a női pályákat is hasonlóan szervezte, itt a háztartásvitel mellett, ha már intézménybe jártak a gyerekek, a TSZ és a háztáji adott opcionálisan egy második lábat a családi gazdálkodásban.

Most a menekültkrízis mentén újra együttlakó családokban – érdekes módon minden előkép nélkül – a nők is testületileg dolgozni szerettek volna. Mivel ekkor még nem volt pontos képünk a közösségben dívó nemi szerepekről és munkamegosztásról, minden további nélkül szervezni kezdtük a nők munkába állítását. Visszagondolva: alighanem a budapesti lét önsúlya hozta ezt a szándékot. Egyfajta, az aranylázhoz hasonló lelkesültségről lehet szó, amikor a családok realizálták, hogy itt vannak Budapesten, AHOL – a kárpátaljai képkivágásból nézve legalábbis – A MUNKA van. Pompás lehetőség tehát, több pénzt keresni, mint korábban.

Több módon próbáltunk női munkákat felhajtani, járt nálunk egyebek mellett egy nemzetközi kereskedelmi lánc HR-es kollégája is: engem személy szerint meg is lepett, hogy a híres kereskedelmi cégnek milyen társadalmi felelősségvállaláspolitikája van, és hogy ténylegesen nyitott sérülékeny munkaerőpiaci csoportokra. A lelkesültségem akkor hagyott alább, amikor kiderült, hogy a mi ügyfeleink mutatói – hiába a cég őszinte nyitottsága - alatta vannak a legsérülékenyebb magyarországi munkaerőpiaci csoportokénak, amelyek minden sebezhetőségük

mellett és ellenére 8 osztállyal azért rendelkeznek, és megbízhatóan tudnak írni-olvasni.

Végül a leggyümölcsözőbb együttműködésünk a Budapest Esély Nonprofit Kft.-vel lett: ez a fővárosi alapítású szervezet többszöri kitelepüléssel, egyenként vette fel minden ügyfelünk önéletrajzát, valamint állhatatos türelemmel közvetítette az újabb és újabb munkákat – ezúton is köszönjük Horváth Andrea és a Fővárosi Álláskereső Iroda munkatársainak a munkáját. És hogy miért az állhatatos türelem: egyenként vagy féltucatnyi munkalehetőség után is azt tapasztaltuk, hogy az anyukáknak valamiért nem tetszett a kiközvetített munka. Vagy – érzésük szerint – messze volt a munkahely, vagy az időbeosztás volt rossz, vagy pedig a fizetést kevesellték. Elég hamar fel kellett ismernünk, hogy a valódi indok vegytisztán a harmadik: a fizetés nagysága. Elsőként nem értettük, de az asszonyokkal egyre többen beszélgetve világossá vált, hogy a fizetés nagyságát a nők kizárólag a férjek jövedelméhez mérték, és mint ilyet vetették el. A BP Esély által közvetített munkák díjazása valójában egyáltalán nem volt rossz; korrekt, piaci összegek voltak, de mivel könnyebb, képzettséget nem igénylő munkákról volt szó, azok díjazása valóban mintegy 20-40%-kal elmaradt az építkezésen kapható, nehéz fizikai munkát illető bértől. Egy pénzösszeg értékének a megítélése társadalmi tudás. Az asszonyaink – érthető módon – kizárólag a férjek béréhez tudtak viszonyítani, mert más viszonyítási pont – pl.: a fizetés tényleges vásárlóértéke – nem állt a rendelkezésre.” „Az asszonyok munkavállalási szándéka pedig idővel, kb. 2022 nyarának a végére be is érett. ... Az eltelt idő révén összeért az anyagi elváráshorizont és a magyar bérvizonyok ismerete. Az asszonyok legtöbbje most sem dolgozik, de az elmúlt fél évben már több nő is elvállalt – jellemzően félállásban – valamilyen konyhai vagy takarítói munkát.”⁹

Egészségügyi ellátás: A BMSZKI orvosa egy darabig mindkét szálláshelyre kijárt hetente egyszer. A nyitást követően a Gyáli úton, amíg nagyon nagy volt az igénybevétel, a saját orvosunkon kívül 2 önkéntes orvos munkája is szükséges volt ahhoz, hogy rendszeresen ránézzen valaki a folyamatosan belázasodó, beteg gyerekekre. Az egészségügyi hozzájárulás rendelettel való tisztázása után munkatársaink felvették a kapcsolatot a helyi gyerekorvosokkal, védőnőkkel. Dolgozunk azon, hogy a gyermekek megkapják a Magyarországon kötelező védőoltásokat (amennyiben ez szükséges, mert nem tudják igazolni azok meglétét), ingyenesen biztosítjuk a gyógyszereket az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványán keresztül. Ma már nem nyújtunk rendszeres háziorvosi jelenlétet a szállásokon, mert sikerült a normál egészségügyi rendszerben ellátásokat biztosítani számukra.

⁹ Rész Levente: Kárpátaljai roma menekült családok jellemzői a Gyáli Átmeneti Szálláson folyó menekült program tapasztalati alapján – Kézirat, Budapest, 2023

Tapasztalatunk szerint sok a rossz egészségi állapotban lévő, alultáplált, krónikus betegségekkel küzdő menekült. Él nálunk sztómazsákos rákbeteg férfi, súlyos lábszárfekélélyel küzdő nagypapa, két súlyos mozgáskorlátozott gyerek, illetve fiatal, akik kivizsgálása és mozgásrehabilitációba való segítése folyamatban van, mert bár mindkét család úgy tudta, hogy nem lehet javítani az állapotukon, az első vizsgálatok ennél kedvezőbb képet mutattak.

A kismamák és újszülöttek ellátása különösen nehéz az intézményeinkben, mert ehhez sem a szaktudásunk, sem az infrastrukturális feltételek nem optimálisak, de önkéntesek bevonásával eddig minden kismamát sikerült bekapcsolni a közegészségügyi rendszerekbe: számukra a szükséges vizsgálatokat, védőnői gondozásba vételt és a szüléskori orvosi ellátást biztosítani. Mindkét szállásunkon volt már olyan édesanya, akinek nálunk született gyermeke. A csecsemők, kisgyermek, gyermeket váró édesanyák ellátásában az EMMA Egyesület munkatársai vannak segítségünkre. Egy-egy esetben komoly kihívásokat tartogatott a gyerekek státuszának rendezése, de mára ezek az ügyek is megnyugtatóan rendeződtek.

Az idő előrehaladtával a nők egyre nagyobb bizalommal fordulnak a szociális munkásokhoz, és kérnek segítséget olyan kényes témában is, mint például a nőgyógyászati problémák. Őket minden esetben sikerült szakellátásba irányítanunk. Sajnos ez olyan szomorú eseteket is produkál, mint annak a hat gyermekes édesanyjának a története, akiről kiderült, hogy méhnyakrákkal küzd. Őt eljuttattuk a szükséges kemoterápiás és sugárkezelésig. Mivel a kezelés alatt nagyon meggyengült a fizikai állapota, és a gyerekek iskolába juttatása és az alapvető ellátásuk is nehézséget jelentett számára, egy 4 órás szociális segítőt vettünk fel, aki csak velük foglalkozott ebben az időben. (A forrást az SOS biztosította).

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Mozgó Tüdőgondozó és Tüdőszűrő Állomása és a BMSZKI közös szervezésében a Gyáli szálláson lakó 18 év felettiek tüdőszűrése is megtörtént. A szűrés gyakorlatilag teljeskörű volt, csak azok nem vettek rajta részt, akiknek az valamilyen oknál fogva ellenjavallt (pl. éppen babát vártak a vizsgálat idején, vagy nem telt még el egy év a korábbi szűrésük óta). A vizsgálat során nem csak röntgenfelvétel készült, hanem egy tüdőbetegségekre vonatkozó részletes kérdőívet is felvettek a kollégák. Az eredmények kiértékelése alapján 2 felnőtt esetében volt szükség további, részletesebb tüdőgondozói kivizsgálásra.

A Terre des hommes Magyarország (Tdh), az Új Start Alapítvány, a Magyar Optikus Ipartestület, a Látásért Alapítvány és optikai szakmai támogatók (Silhouette és a HOYA) támogatásával 157 menekült és a velük közvetlenül dolgozó munkatársak kaphatnak ingyenes

szemvizsgálat után szemüveget. Ebből 80 db szemüveg készült el és került kiosztásra az elmúlt hetekben, így az iskolát a gyerekek nagy része már úgy kezdhette meg, hogy látászavar nem fog számukra problémát jelenteni.

Felzárkóztató foglalkozások – Mini tanoda: Októbertől heti 3 alkalommal mindkét szálláson, délutánonként tanoda jellegű foglalkozást biztosítanak a TDH finanszírozásában a The Foundation for Global Human Dignity szakemberei. Célja az iskolai lemaradás csökkentése: praktikusán írni, olvasni, számolni tanítják a gyerekeket. Szintén a TDH napi 8 órában animátort alkalmaz a szállásainkon, aki az iskolába még nem járó, illetve aznap otthon maradó gyerekekkel foglalkozik.

Gyermekek számára szabadidős és fejlesztő foglalkozások biztosítása: A szállásainkon már a nyitás után közvetlenül igyekeztünk megszervezni azt, hogy iskola híján legalább napközben legyen számukra valamilyen lehetőség az örömteli játékra, szabadidős tevékenységre. Ebben számos önkéntes és szervezet volt a segítségünkre. Néhány foglalkozás ezek közül: meseolvasás, kutyaterápia, kézműves foglalkozás, robotika, gyerekjóga, a nyári foglalkozások keretében: ZOO tábor, iskolaelőkészítő tábor, focitábor, a Tdh szervezésében szociális cirkusz és zsonglőr foglalkozások, filmkészítés és színház, közös zenélés és tánc stb. Állandó partnerünk lett ebben a Magyar Cserkészszövetség, akik hetente tartanak foglalkozásokat fiatal önkéntesek bevonásával.

4 cserkész önkéntesekkel gyerek foglalkozás a Bánya szálláson

Mentálhigiénés, pszichés támogatás: a Tdh támogatásával mindkét telephelyen jelen vannak a Traumaközpont pszichológus kollégái, akik a felnőttekkel és a gyerekekkel is dolgoznak egyéni és csoportos terápiás munkát is végezve. Egy-egy súlyosabb traumatikus történet esetében pedig a Cordélia Alapítvány segítségét kértük, akik speciális tudással és szakértelemmel bírnak menekültek ellátásában. A szociális munkatárs kollégák pedig segítő beszélgetések formájában dolgoznak azon, hogy az otthon, haza, család elvesztése és a jelenlegi bizonytalan helyzet miatti nehézségeken, kríziseken átsegítsék a családokat.

Segítségnyújtás hosszabb távú lakhatás megoldásához: Intézményeink deklaráltan átmeneti elhelyezést tudnak csak nyújtani, infrastrukturális adottságaikat tekintve nem alkalmasak gyerekes családok hosszútávú elhelyezésére, még ha ezt a szükséglet most felül is írja. Ezért folyamatosan dolgozunk azon, hogy hosszabb távú, önálló lakhatáshoz segítsük a családokat. Hat családot sikerült eddig tartós elhelyezéshez juttatnunk az Utcáról lakásba Egyesület, a Jezsuita Menekültszolgálat, valamint egy Wekerle telepi lakóközösség segítségével. Több partnerszervezetünk ajánlott lakhatási támogatást a családok számára, amihez az szükséges, hogy a családok – kollégáink segítségével – számukra megfelelő albérletet találjanak. Ebben a BMSZKI Ügyfélszolgálati Irodájának lakhatási tanácsadói is segítségünkre vannak. Ugyanakkor a családok zöme jelenleg napi szintű segítségnyújtásra szorul az ügyei intézéséhez és sokgyermekes cigány családok elhelyezése az albérlet piacon majdnem lehetetlen feladat még Budapesten is.

5 Mini-Tanoda

Gyermekek beiskolázása, közoktatási intézménybe való

segítése: több mint 40 gyerek kezdte meg iskolai tanulmányait Magyarországon szeptember elsején, és további 8-10 gyereket helyeztünk el óvodában a szállásainkról. Az iskolaérettségi vizsgálatról partnerünk, a Tdh gondoskodott. Ennek eredménye sajnos alátámasztja azt a tapasztalatunkat, hogy sok gyermek küzd alapvető készség és tudáshiánnyal az életkorához képest. A gyerekek iskoláztatásáról az érintett tankerületek, az óvodai elhelyezésükről a kerületi önkormányzatok gondoskodtak, beíratásuk a szülők dolga és felelőssége, de az ügyintézéshez természetesen kollégáink is elkísérték őket. Az iskola és

óvodakezdéshez szükséges tanszerek, tornaszák, iskolatáska stb. beszerzéséhez az SOS-Gyermekfali Magyarország Alapítvány (SOS) és a Tdh is jelentős anyagi támogatással járult hozzá, amennyiben szükséges volt, magánadományokból befolyó támogatásból is tudtuk segíteni még a családokat (pl. ünneplő- vagy tornaruha vásárlásban).

A IX. kerületben példaértékű együttműködésben tudtuk a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat (FESZGYI) szakembereivel és a tankerülettel elhelyezni a gyerekeket a közoktatási intézményekben (óvoda és iskola). A szolgálat munkatársai a szállóra kijöttek, felmérték a szükségleteket, ők egyeztettek a tankerülettel, és még az első két hétben abban is segítettek,

hogy kísérést tudjunk biztosítani minden édesanya mellé, hogy megtanulják az utat az óvodába, iskolába.

A X. kerületben is sikerült mindenkit beiskolázni. Mivel itt sokkal kisebb a szálló és kevesebb a gyerek, így ott két iskolába és egy óvodába járnak a szállóról a gyerekek. Ott azonban a szálláson dolgozó szociális munkásoknak kellett intézni minden egyes mozzanatot, személyesen megkeresni az iskolákat, felvenni a kapcsolatot a tankerülettel stb. A területi gyermekjóléti szolgálat nem vett részt ebben.

A szállásokon lakógyűlés keretében „szülői értekezleteket” szerveztünk, ahol meghívott vendégekkel közösen próbáltuk elmagyarázni nagyon részletesen és a lehető legegyszerűbben, mit jelent a tankötelezettség, hogyan néz ki a magyar oktatási rendszer, mit jelent az, hogy szülői értekezlet, osztályfőnök, osztálypénz stb. Ezen részt vettek óvoda- és iskolaigazgatók, a gyámhivatal és a Gyejő munkatársai, partnerszervezetunktől olyan munkatárs, aki szülőként mesélt az iskoláról, a tanulásról stb.

Volt olyan család, amely számára a nagyvárosi közlekedés jelentett gondot: tömegközlekedéssel, több átszállással eljutni az iskolába olyan napi kihívást jelentett, amivel egyszerűen nem tudtak megbirkózni. Ebben az esetben végül iskolaváltást kezdeményeztünk sikeresen.

Sok esetben a közoktatáshoz való hozzáférést maguk a családok akadályozzák, bár ennek elég érhető okai vannak. Minden család más, és más jelent kihívást számukra, de azért néhány alapvető okot fel tudunk sorolni, ami miatt a szülők számára nem elsődleges a gyerekek iskolába járatása, nem is nagyon értik, miért ennyire fontos ez számunkra:

- több család esetében tapasztaltuk, hogy soha nem jártak rendszeresen iskolába. Volt egyfajta informális megállapodás az iskola és a cigány családok között, hogy mindenkinek jobb az, ha be sem mennek, és nem érte emiatt őket retorzió;
- a szülők maguk is alacsonyan iskolázottak, nem rendelkeznek szakképzettséggel sem, így soha nem tapasztaltak meg olyat, hogy az iskolai végzettségnek bármilyen hatása lenne az ő munkaerőpiaci részvételükre, megélhetésükre stb.;
- folyamatos bizonytalanságban vannak amiatt, hogy ez a helyzet egyáltalán meddig tart, meddig kell még itt maradniuk (többnyire még mindig azt mondják, haza akarnak menni, ha vége a háborúnak). Ez a bizonytalan állapot megnehezíti az előre tervezést;

- folyamatos adaptációs sokkban vannak ezek a családok: annyi minden változott meg az életükben és annyi új elvárásnak kell folyamatosan megfelelniük, hogy az egyszerűen nem kivitelezhető számukra;
- sajnos olyannal is találkoztunk, amikor egyszerűen a szülő nemtörődömsége jelentette az akadályt (de ez nagyon ritka).

Legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy a nálunk élő gyerekek sem tudásban, sem készségekben nem tartanak ott, ahol a korosztályuknak megfelelően a magyar oktatási rendszerben kellene. Óriási lemaradásaik vannak, sokan közülük otthon sem jártak rendszeresen iskolába, óvodába pedig talán senki.

Bár beszélnek magyarul, olvasni írni kevesen tudnak közülük magyarul, aki tud, az sem jól. Számolni sokan még a kezükön sem tudtak, nemhogy fejben összeadni. Óriási feszültséget okozott a beíratáskor több ízben az, hogy az iskola és a mi szakembereink is úgy látták, hogy alacsonyabb iskolai osztályba kell besorolni a gyerekek nagy többségét, amint amibe elvileg otthon jártak. Ezt nagyon nehezen fogadták el a gyerekek és a szülők is. A lemaradásuk az iskolában is napi feszültséghelyzet a gyerekek számára, nehéz folyton azzal szembesülni, hogy minden sokkal nehezebben megy nekik, mint az osztálytársaiknak. A nagy létszámú osztályokban ilyen mértékű lemaradás egyszerűen nem kezelhető! Vannak iskolák, melyek a délutáni napközi vagy tanulószoba keretében próbálnak ezen segíteni.

Az iskolák nagyon vegyesek abban, hogy milyen figyelmet tudnak fordítani ezekre a gyerekekre. Van, ahol logopédus, fejlesztő pedagógus is foglalkozik egy-egy menekült gyerekkel, van, ahol semmilyen plusz segítséget nem tudnak adni. Minden iskolával és óvodával felvették a szociális munkásaink és/vagy a pszichológus kollégáink a kapcsolatot, részben azért, hogy a segítségünket, együttműködésünket felajánljuk, részben azért, hogy minden gyerekről személyesen tudjunk beszélgetni, és ezáltal segítsük azt, hogy nem mint az ukrán menekültek csoportjára tekintsenek rájuk, hanem egyenként lássanak minden gyereket. Az is vegyes képet mutat, hogy erre mennyire voltak fogadókészek az intézmények, de pl. a IX. kerületben a közoktatási intézmények havi értekezletére is meghívják most már bennünket rendszeresen.

Volt olyan iskola, osztály, ahol csúfolták, bántották a tőlünk odajáró gyerekeket. Ezekben a helyzetekben felvettük a kapcsolatot az iskolai szociális munkással, osztályfőnökkkel, de sajnos volt olyan eset, amikor ebben nem tudunk hatékony segítséget nyújtani.

Sajnos a nálunk élő menekültek többszörös előítélettel kénytelenek szembesülni, és ez az iskolában is megjelenik: otthon magyarként éltek meg előítéleteket (gyakran romaként kevésbé, mert sokan olyan helyről jöttek, ahol nem is nagyon találkoztak nem cigány emberekkel, vagy ha találkoztak is előítélettel, ezt ők a magyarságuknak tudták be), itt cigányként és ukránként tekintenek rájuk, és emiatt éri őket előítélet.

„A nálunk megfordult gyerekek jó része olyan helyről, telepről érkezett, ahol nincs közmű, vezetékes víz, francia wc, de még a kilincs használata is kihívást jelent. Hogy várjuk el az anyától, hogy a mi társadalmi normáinknak megfelelően lássa el a gyermekét, ha ő nem ezt látta, nem ezt tanulta, nem ezt tudja?” – Táborfi Andrea, szociális munkás, Bánya szállás, Kézirat

Gyermekevédelmi kérdések – elhanyagolás, bántalmazás: leírtuk már, hogy milyen komoly szociális, társadalmi hátrányokkal rendelkező családoknak nyújtunk segítséget, de egy nagyon fontos aspektusáról ennek még nem esett szó, és ez az elhanyagolás, bántalmazás kérdése. Ez is egy olyan terület volt az elmúlt egy évben, amiben minden eddigi tudásunkat, tapasztalatunkat, ismeretünket sutba dobhattuk. A kisebb testi fenyítések: pofon, fenékre csapás teljesen mindennaposak ezeknek a családoknak egy részében. „Anyám engem arra tanított, hogy gyereket kézzel soha ne üssek meg, arra ott a vessző...” – mondják gyakran a nők. Miközben a fizikai erőszak semmilyen formáját nem tartjuk elfogadhatónak, és természetesen ezt minden helyzetben következetesen képviseljük is, nem lehet generációk óta begyakorolt és a családok zömében tényleg mindennapos rutinokat egyik hónapról a másikra átalakítani, különösen nem egy olyan helyzetben, amiről senki nem tudja meddig tart, és ki mit várhat el a másik féltől. Élhetünk gyermekevédelmi jelzéssel (szükség esetén meg is tesszük ezt.), de nyilvánvalóan nem lehet cél, hogy tömegével vegyék védelembe a családok gyermekeit a gyermekevédelemben dolgozó kollégák, és nyilván kapacitásuk sincs ilyen mennyiségben érdemi munkára. Folyamatosan beszélünk, gondolkodnunk kell arról, hogy hogyan, milyen magatartási mintákat erősítve, közvetítve tudunk segíteni a családoknak abban, hogy egy számukra teljesen új, idegen és ismeretlen elvárásrendszerhez képesek legyenek alkalmazkodni olyan módon, hogy eszközöket is kapjanak a kezükbe a fegyelmezéshez cserébe.

„Az aktuális helyzet, hogy a nálunk élő családoknak a Maslow piramis alsó lépcsőit államilag biztosítjuk. Ezért velük szemben szinte semmilyen elvárást nem támasztunk. Gyermekevédelmi szempontból számtalan problémába ütközünk, de

esetükben még kevesebb eszközzel rendelkezünk, mint a magyar családok esetében.

A felmerülő problémákra az állam erős fáziskésékes reagálása most már egyre sürgetőbb. A szakma (állam) azonnali reagálása, irányelvek meghatározásának szükségessége halaszthatatlan lenne... – Táborfi Andrea, szociális munkás, Bánya szállás, Kézirat

Az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa 2023. március 8. óta támogatja különböző módon a nálunk élő családokat, illetve segíti számukra a segítségnyújtást. Március 8 után ezért az általuk kért formában nyilvántartottuk azt is, kinek milyen jellegű segítséget nyújtottunk. Ebből osztunk meg néhány számot ebben a táblázatban.

Segítségnyújtásban részesültek száma a segítségnyújtás típusa és főbb demográfiai mutatók szerint

2022. március 8 és 2023. január 31. között (fő)

	Szállást és étkeztetést kapott	Alapvető egészségügyi szolgáltatásokban és vagy alapvető gyógyszerekben részesült	Gyermekevédelmi fókuszú esetkezelésben részesült	Az oktatásba visszatérő gyerekek száma
NŐ összesen	184	100	119	0
értelmi fogyatékkal élő	3	3	2	0
testi fogyatékkal élő	2	2	2	0
várandós/kismama	15	13	13	0
65 év feletti	11	8	5	0
FÉRFI összesen	141	75	93	0
értelmi fogyatékkal élő	1	1	1	0
testi fogyatékkal élő	2	2	1	0
65 év feletti	2	2	1	0
LÁNY összesen	137	77	84	26

értelmi fogyatékkal élő	2	2	2	1
testi fogyatékkal élő	3	3	3	2
várandós/kismama	1	1	1	1
FIÚ összesen	184	113	124	39
értelmi fogyatékkal élő	0	0	0	0
testi fogyatékkal élő	0	0	0	0
nem tudjuk a korát, de nő**	6			
nem tudjuk a korát, de ffi	3			
nem tudjuk se a nemét, se a korát, de szállást nyújtottunk neki	6			
összesen	661*	365	420	65

* csak a március 8 után beköltözőket tartalmazza, jól látszik, hogy az első hetekben milyen nagy volt a pörgés a szállókon, mert ahogy írtuk korábban, ennél jó 300 fővel több embert szállásoltunk el 2022-ben.

** a kezdeti sűrű napokban előfordult, hogy nem tudtuk jól rögzíteni az adatokat, mert olyan hirtelenséggel áradtak be újabb és újabb segítségkérők, és volt, hogy egy éjszaka vagy néhány óras pihenés után tovább is mentek, hogy néhány esetben hiányosak maradtak az adataink.

A 2023. ÉVRE VONATKOZÓ MUNKATERV ÉS SZAKMAI ELKÉPZELÉSEK

Mik az intézmény szakmai céljai? Kinek kell ezeket a szakmai célokat meghatározni? Kik és mit várnak el ezektől a szállásoktól?

Korábban már írtuk, hogy a kezdeti elképzelés szerint rövidtávú, átmeneti krízisszállás lettünk volna. Aztán kiderült, hogy tartós lakhatási szükségletre kell berendezkednünk. A következő vörös vonalként azt tűztük ki magunk elé, hogy ok: hosszabb távú szállás kell, de egy tömegszállásról ne járjanak iskolába a gyerekek – de nem volt hova irányítani tovább a

családokat, így beiskoláztuk a gyerekeket –, a szakmai célok megint borultak. Nem látni a háború végét, nem tudni, mik az állam tervei, így tervezni is nagyon nehéz.

Nagyon nehéz úgy dolgozni, hogy hiányzik az állami koordináció, nincsenek pontos, megbízható információk a menekültek számáról, a számukra elérhető kapacitásokról, szálláslehetőségekről. Nehéz tervezni előre, ha nem tudjuk, hogy valójában mekkora szükség van az általunk ellátott feladatra, ha nem nyújtanánk szállást, lenne-e hova tovább mennie ezeknek a családoknak. Miközben a menekültek ellátása az állam feladata, és intézményünknek nem fő profilja a menekültellátás, és az erre fordított kapacitások – mind humánerőforrás, mind férőhely tekintetében – hiányoznak a hajléktalan emberek ellátásából, nem tudunk kilépni ebből a feladatból, mert nem látjuk, hova, hogyan tudnánk elhelyezni azokat a családokat, akiknek nem csak szállásra, hanem folyamatos szociális segítségnyújtásra is szükségük van. Legtöbbjüknek családok átmeneti otthonában biztosítandó komoly, napi szintű segítségre van szüksége, és nem lehet biztosan látni abban, hogy ezt bárhol máshol hogyan kaphatnák meg.

Miközben a nemzetközi és hazai partnerek hozzájárulása nélkül nem tudnánk biztosítani az ellátását ezeknek az embereknek, az is nagyon nehéz, hogy megfelelő jogi keretek és szabályozás, illetve koordináció nélkül nekünk kell a százféle szervezet százféle elvárását összehangolni és segítő szolgáltatássá gyúrni egy olyan szállásnyújtó intézményben, ahol jogilag csak a lakhatással kellene foglalkoznunk, miközben a családok szükségletei ennél sokkal összetettebbek. Nincs ugyanakkor egy intézménytípus, sem szolgáltatási jogi keretrendszer, amibe beleférne az általunk nyújtott szolgáltatási csomag, hiszen sem mi, sem a hasonló szolgáltatások nyújtó civil és egyházi szervezetek nem vagyunk menekültszállás (jogi értelemben véve) vagy befogadó állomás, ugyanakkor nem vagyunk családok átmeneti otthona sem, és hotel sem, ahol csak szállást kellene nyújtani. A jogi szabályozatlanság pedig a napi működésben azt jelenti, hogy mindenre saját megoldásokat kell kitalálnunk, miközben a szolgáltatások finanszírozása folyamatos forrásteremtési munkát is jelent egyben.

Ezek között a bizonytalan keretek között az alábbi célokat próbáljuk magunk elé kitűzni:

- a Bánya utcai szállást lehetőség szerint a következő krízis időszak kezdetére szeretnénk visszaadni az idős, beteg, demenciával küzdő hajléktalan emberek számára. Az épület adottságai és a stáb elkötelezettsége és korábbi szakmai tapasztalatai miatt is nagyon hiányzik ez az ellátás a BMSZKI palettájáról. Ezt ugyanakkor csak akkor tudjuk megtenni, ha a jelenleg bent lakó családokat biztonságos lakhatásba tudjuk segíteni, vagy ha véget ér a háború és haza tudnak térni. (Ez utóbbi esetben is úgy számolunk,

hogy jó pár hónap kellhet, mire mindenki hazamegy, vagy megtalálja a számítását máshol.)

- a Gyáli szállás esetén (ha csak nem ér véget hirtelenjében a háború) úgy látjuk, hogy tartósabban kell felkészülnünk ennek a célcsoportnak az ellátására, ehhez feltétlenül szükséges:
 - önálló vezetés biztosítása
 - stabil stáb kialakítása (akár külső, akár saját finanszírozással)
 - a szakmai munka kereteinek, céljainak további tisztázása és ennek alapján a kollégákkal, partnerekkel szembeni elvárások, felelősségi körök tisztázása
 - ha lehet a megfelelő jogi működési forma megtalálása
 - együttműködések eddigi tapasztalatainak levonása és átbeszélése
 - külső-belső kommunikáció javítás a patchwork stábban annak érdekében, hogy mindenki azonos ismeretek birtokában tudja végezni a munkáját, ne legyenek párhuzamosságok stb.
 - finanszírozás megszilárdítása: legalább egy időre látnunk kell, hogy milyen forrásokkal gazdálkodhatunk (ez nem független attól, milyen jogi kereteket tudunk az intézmény számára kialakítani)

A SZAKMAI CÉLJAINK ELÉRÉSÉT SEGÍTŐ ÉS HÁTRÁLTATÓ TÉNYEZŐK

	Segítik <i>a szakmai céljaink elérését</i>	Hátráltatják <i>a szakmai céljaink elérését</i>
Belső <i>Intézménynek lehetőségében áll változtatni rajtuk</i>	- elkötelezett kollégák BMSZKI szerte, akik idejüket, tudásukat, energiáikat, kapcsolataikat sokszor önkéntes munkaként beletették ennek a krízishelyzetnek a kezelésébe - a BMSZKI szakembereinek meglévő tudásbázisa, kapcsolatrendszere, ezekre építve tudunk csak bármit a jövőre vonatkoztatva elképzelni	- a szakmai célok, világos elvárások hiányában nem egyértelműek, nem lehet tudni, hogy ki mit vár el az intézményektől, és azt sem, hogy meddig tart a feladat - a Gyálin az ügyelői stáb nem állandó, megbízásos kollégák adják, akik ugyan egy év alatt komoly rutinra tettek szert, de ez szinte lehetetlenné teszi a nagyteam tartását: hiszen közel 30 embert a főállásából teamre összehívni lehetetlen - a Bányán az ügyelői stáb ugyan állandó, de a kollégák „nem erre szerződtek” – lelkesen és elkötelezetten vágtak bele a feladatba, de óriási a nyomás rajtuk a gyerekek miatt, és nem

		érik kellőképpen sem felkészültnek, sem megtámogatottnak magukat ilyen jellegű feladathoz - kapacitáshiány – minden szinten - kimerült stáb tagok - folyamatos feszültség a Gyáli szálláson a különböző funkciójú szálláshelyek lakói között (óriási különbségek az elérhető forrásokban)
belső-külső egyben		- a számtalan szereplő, forrás összehangolása szinte lehetetlen feladat. Mindenki más elvárásokkal, más célokkal, más kényszerekkel vesz részt az ellátásban. Jogilag, szervezeti kultúra és működés szintjén is mások a szereplők, mások a közösbe bedobható humánerőforrások, mások a fizetések, mások a kommunikációs csatornák stb. Olyan szinteken és olyan mennyiségben kellene egymáshoz hangolni a szereplők működését, amihez egy évnyi szervezetfejlesztés is kevés lenne, miközben a napi működésben szinte semmire soha nincs idő és energia. Egy év után most jutunk el oda, hogy működésmódokra legalább rá tudjunk nézni... - rengeteg feszültség halmozódott fel a stábokban a működés összehangolásának nehézségei miatt: sértettségek, fájdalmak, belefáradások, meg nem értettség érzése stb. Ezeket kezelni néha lehetetlen kihívásnak tűnik a napi rohanásban. - bérfeszültség a különböző forrásból finanszírozott kollégák bére között
Külső <i>Intézmény számára adottságok, nem áll lehetőségében változtatni rajtuk</i>	- a Fővárosi Önkormányzat elkötelezettsége abban, hogy nem számolja fel a szállásokat addig, amíg azokra szükség van - partnereink, önkénteseink, adományozóink segítségnyújtása – e nélkül lehetetlen volna a szolgáltatásokat biztosítani - a BMSZKI kapcsolatrendszere jelentősen bővült ebben az egy évben, és olyan erőforrások váltak elérhetővé ez által, ami korábban elképzelhetetlen volt	- a szakmai célok, világos elvárások hiányában nem egyértelműek, nem lehet tudni, hogy ki mit vár el az intézményektől, és azt sem, hogy meddig tart a feladat - nem látszik a szükséglet vége, az időbeli tervezés szinte lehetetlen - stabil stábot kialakítani úgy, hogy nem tudni, hogy egy fél évre vagy egy évre kell-e felvenni munkavállalót, szinte lehetetlen kihívás - külső lakhatásba segíteni kárpátaljai magyar ajkú cigány családokat, sok

		gyerekkel szinte lehetetlen, mert alig-alig akad olyan albérlet, ami számukra egyáltalán elérhető lenne (és nem anyagi okokból) - jogi keretek tisztázatlansága: mi ez az intézmény egyáltalán? - partnerek és donoraik (UNCHR, UNICEF) elvárásai olykor összeegyeztethetetlennek tűnnek a hazai valósággal és szükségletekkel.
--	--	--

Együttműködéseink, erőforrásaink

Nagy öröm számunkra, hogy rengeteg segíteni akaró magánszeméllyel és szervezettel dolgozunk együtt, akik komoly erőforrásokat jelentenek a családok számára. A sok szereplő együttes munkájának koordinálása komoly kihívás is ugyanakkor, hiszen a menekültellátásban dolgozó vezető stábtagok meglévő feladataik mellett, plusz munkában látják el az ezzel kapcsolatos teendőket.

Két állandó partnerünk, akik nélkül nem tudnánk a szolgáltatásainkat működtetni a Terre des Hommes Magyarország és az SOS Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa. Ők az alábbiakban segítenek nekünk:

SOS-Gyermekfalu Magyarországi Alapítványa

Az SOS Gyermekfalvak 137 országban van jelen. Magyarországon 46 településen 400 gyerekeknek tudnak biztonságos otthont adni. Támogatásukkal a BMSZKI több szakembert is foglalkoztatott: 3 szociális munkást, egy szociális gondozót, egy önkéntes koordinátort, egy adományszervező munkatársat, és októbertől egy félállású projektasszisztenst. Emellett a szervezet a felmerülő kiadásokhoz – például gyógyszerek és egészségügyi eszközök beszerzéséhez, gyerekek szabadidős foglalkozásának biztosításához, családgyejesítéssel kapcsolatos kiadásokhoz, különböző okiratok beszerzésének és honosításának a költségeihez is hozzájárult. A gyermekek és nők számára biztonságos és a tömegszállás körülményeihez képest otthonos lakókörnyezet kialakításában is segítenek.

Terre des hommes Magyarország (Tdh)

A Tdh egy nagy múltú, svájci központú gyermekvédelmi szervezet, amely az Egyesült Nemzetek Szervezetének (ENSZ) Gyermekalapja, az UNICEF partnereként van jelen intézményünkben is, az úgynevezett Kék Pontok működtetésén keresztül. A Kék Pontok a gyermekek és családok számára kulcsfontosságú gyermekvédelmi és szociális szolgáltatások minimálisan szükséges körét biztosítják, az UNICEF által kidolgozott koncepció alapján. Ez azt jelenti a BMSZKI esetében, hogy a Tdh munkatársai elkezdtek dolgozni az intézményekben, jelenleg elsősorban személyes szociális munkát és pszichológusi ellátást és gyermekgondozó szakembert biztosítva. Szerződött partnerükön keresztül felmérték a gyerekek beiskolázáshoz szükséges készségeit, tudásszintjét, nyáron pedig több héten keresztül biztosítottak napközbeni fejlesztő és szabadidős foglalkozásokat számukra. 11 millió Ft értékben felújították a Bánya utcai intézményt: kifestették és új szellőzést építettek be a fürdőkbe.

Rajtuk kívül több szervezettel dolgoztunk együtt ebben a fél évben, a legfontosabbak közülük (a teljesség igénye nélkül): Budapest Bike Maffia, Habitat For Humanity Magyarország, Magyar Helsinki Bizottság, Menedék Migránsokat Segítő Egyesület, Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága, Magyar Cserkészszövetség, Utcáról Lakásba Egyesület, Magyar Vöröskereszt, UNHCR, UNICEF, IOM, Ferencvárosi Szociális és Gyermekjóléti Intézmények Igazgatósága, Budapest Esély Nonprofit Kft, Cordélia, Fővárosi Állat és Növénykert, EMMA Egyesület, Magyar Máltai Szeretetszolgálat Mozgó Tüdőgondozó és Tüdőszűrő Állomása, Jezsuita Menekültszolgálat, Ferencvárosi Községi Alapítvány, Nestingplay, Vodafone Alapítvány, a LEGO és a Skool csapata, Ételt az Életért Alapítvány, United Way Magyarország, Hahó Önkéntes Egyesület, Önkéntes Központ Alapítvány, The Foundation for Global Human Dignity

Programjainkhoz az országba menekültek ellátására érkező európai uniós forrást mi közvetlenül nem használunk fel.

Budapest, 2023. 03. 16.

Tatár Babett, Rész Levente, Orosz Ágnes, Biczók Zoltán, Gregus Noémi, Sudár Zsolt, Táborfi Andrea, Gaál Renáta, Ekker Éva, Juhász Eszter, Rácz Adél, Hunyadi Anett